

اسنادی درباره امتیاز معدن گل سرخ در بوشهر

علی اکبر یزدانی

مقدمه

معدن عبارت است از محل پیدایش طبیعی یک ماده معدنی (فلزی یا غیر فلزی) که مورد اکتشاف و بهره‌برداری قرار گرفته است و معادل لاتین آن (mine) می‌باشد. اساساً استفاده بهینه از منابع زیرزمینی بسترساز پیشرفت و پدید آورنده تعادل اقتصادی و سیاسی کشورهاست.

منظور از تحریر مقاله حاضر تنها مروری مختصر بر معدنکاری باستانی است که در اصطلاح معدنکاران «شدادی» نیز گفته می‌شود، به طور سنتی در هزاره چهارم قبل از میلاد و احتمالاً قبل از آن، در سرزمین ایران انجام می‌شده است.

از بازمانده چوب‌های مورد استفاده برای کوره‌های ذوب شدادی در چند ناحیه کرمان که مورد آزمایش سن رادیو متری با روش رادیو کربنی قرار گرفته‌اند، قدمت معدنکاری در ایران را حدود پنج هزار سال قبل از میلاد ارزیابی و محاسبه کرده‌اند.

دکتر کالدول (Caldwell) که در این زمینه در کرمان بررسی‌هایی کرده، می‌نویسد: در بین طبقات سفالینی که از طبقات اول و دوم تل ابلیس در کرمان جمع‌آوری کرده‌ایم تعدادی از نمونه‌ها دارای بقایای رنگ مس بودند، این چنین بنظر می‌رسد که این آثار از بقایای سفالین ذوب فلزات بوده باشند... پس از بدست آوردن نتایج آزمایشات رادیو کربن، مسلم گردید که این طبقات مربوط به توده‌های سفالین ذوب فلز بوده و شش هزار سال قدمت دارند... به نظر می‌آید منطقه تل ابلیس در کرمان قدیمی‌ترین محل صنعت ذوب فلز در دنیا بوده است.

استرابون جغرافی‌دان مشهور یونانی رودخانه هیکاتانس در کرمانیا (کرمان) را نام برده که طلای آبرفتی غنی داشته است. وی می‌نویسد «در ایران طلا، نقره، مس، آهن، سرب و زرنیخ استخراج می‌شده و بیشتر

از ناحیه کرمان بدست می آمده است».

هرودوت می نویسد: «داریوش نقره را از کامبادوریا و کارمانیا بدست می آورده است.»

منابع مستند مؤید این امر است که مهارت نیاکان ما در امر استحصال فلزات از مواد معدنی دارای نوسانات و تحولات بی شماری بوده، در همین راستا انجام پژوهش های زمین شناختی به عنوان یکی از برنامه های دولت ها عمده های پایه گذار دانشی به نام علوم زمین شد که در حال حاضر در بسیاری از مسائل ساده تا پیچیده ترین موضوعات تکنولوژیک و اقتصاد جوامع جایگاه ویژه ای یافته است برای توسعه این بخش نیز مراکز تحقیقاتی - اجرایی تأسیس شده و فعالیت می نماید. وجود ذخایر ارزشمند و گوناگون مواد معدنی از مواهب الهی است که به دلیل نیاز صنایع مختلف به این مواد، توجه خاص و عمیق و متعاقب آن استفاده مناسب از این ذخایر کاملاً ضروری به نظر می رسد و در این رهگذر مسئله میل به خود اتکایی نیز با اختصاص جایگاه ویژه به امر مذکور بسیار واقع بینانه تر جلوه می نماید. همزمان با گسترش روز افزون صنایع و در نتیجه نیاز صنعت به مواد خام معدنی، لزوم توسعه و گسترش فعالیت های زمین شناسی و اکتشافات معدنی (به منظور دست یافتن به مواد معدنی) و تجهیز و بهره برداری از معادن (جهت تأمین مواد اولیه صنایع) روشن تر می شود به همین دلیل علم زمین شناسی اقتصادی و شناخت و کاربرد مواد معدنی در صنایع از اهمیت ویژه ای برخوردار می گردد. بنابراین اهمیت مصارف و کاربرد مواد معدنی در کلیه زمینه های صنعت مشخص می شود و بدون اطلاع از موارد استفاده مواد معدنی و کاربرد آنها اکتشافات و بهره برداری از مواد معدنی مفهوم نخواهد داشت. استقلال صنعتی در نتیجه رسیدن به خودکفایی اقتصادی زمانی تحقق پیدا می کند که مواد خام مورد نیاز کارخانجات و واحدهای صنعتی در داخل تأمین گردد و برای میل به این اهداف شناخت صنایع و بالطبع مواد اولیه مورد نیاز آنها الزامی است.

اسنادی که در این مقاله به معرفی آن ها پرداخته شده، مربوط به اعتراض اهالی تهران و بندرعباس به نمایندگی معین التجار بوشهری درخصوص امتیاز معدن گل سرخ (اکسید دفر) به بیگانگان است که به مجلس شورای ملی ارائه شده است، این اسناد متعلق به دوره ۴ بوده که در کارتن ۲۵ پوشه ۳ نگهداری می شود.

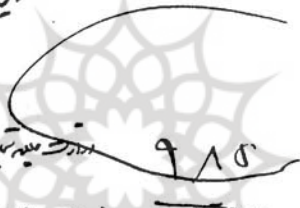
مجلس شورای ملی

تاریخ ۴ بهمن ۱۳۰۴
شماره سند ۱۳۱۴

نمبره کتاب ثبت	۹۴۳۶
کارتن	دوسیمه
نمبره های قبل	۱۳
ضمیمه	

رابطه کم در زمان جنگ است
 برای برادرزاده خیر از آن که در مدت زمان اقامت میراد در عمره و زوجه و
 اهل بیگانه است که هم از بیگانه است که در آن زمان هم میفرستند
 امین میرزا

(۱)

۹۸۵
 برادرزاده خیر است که در آن زمان اقامت میراد در عمره و زوجه و
 اهل بیگانه است که هم از بیگانه است که در آن زمان هم میفرستند
 امین میرزا

پرونده شماره ۹۸۵
 وزارت معادن و کانیها

پیام بهارستان / ۲۵، ۲۴، ۲۳، ۲۲، ۲۱ / پانزدهم ۱۳۸۸

[نشان تاج و شیر و خورشید]

مجلس شورای ملی، به تاریخ ۹ سنبله، ۲۷ ذی حجه ۱۳۳۹/۱۳۰۰ تخاقوی ثیل، نمره ثبت، ۹۳۳

ریاست محترم وزراء عظام دامت شوکته را لفاً

احتراماً سواد مشروحه جمعی از اهالی طهران رالفاً انقاد می دارد تا قدغن فرمایند در خور اهمیت امر اقدام مقتضی بعمل آمده مجلس شورای ملی را هم زودتر از نتیجه مستحضر فرمایند

رئیس مجلس شورای ملی

نمره ۹۸۵ وزارت جلیله تجارت و فواید عامه و فلاح

مقتضی است به سواد مشروحه جمعی از اهالی طهران که تلواً ارسال می شود عطف نظر نموده و مجلس شورای ملی را از تصمیمات و اقداماتی که نسبت به این امر شده سریعاً مطلع فرمایند که جواباً موجبات رفع اضطراب افکار به عمل آید - رئیس مجلس شورای ملی - دبیرالممالک

ملاحظه شد

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

مجلس شورای ملی

تاریخ ۱۳۰۶ هجری قمری / ۱۳۰۶ شمسی

جواب خبرنامه

نمبره کتاب ثبت	۱۰۷۶
کارتن	ذوبیه
نمبره های قبال	
ضمیمه	

آیة نامه

مدت فرموده در وزارت دیوانه ایستاده و در این باره آن آیه نامه
داده اند و فی الواقع امرش میشود بعد از مدتی به این ملاحظه فرمایند

۱۳۰۶

معلم

عزیزان و کرامت طلبان
در کمال احترام
حسن محمد رضا ولد محمد علی

جواب صحیح از آنجا که محترم انسانی و مطالعات فریبی
رتبه جامع علوم انسانی

[نشان تاج و شیر و خورشید]

مجلس شورای ملی، به تاریخ ۱۷ سنبله - ۷ محرم ۱۳۴۰/۱۳۰۰ تخاقوی ئیل، نمره ثبت ۱۰۷۶

جواب جمعی از اهالی طهران

آقایان محترم

وزارت فواید عامه و تجارت در جواب مجلس راجع به اظهارات آن آقایان توضیحاتی داده اند که لفأ سواد آن ارسال می شود با مطالعه سواد مزبور البته رفع نگرانی خواهید نمود.

رئیس مجلس شورای ملی - دبیرالممالک

عنوان پاکت این طور باشد:

توسط تجارتخانه توتونچیان

حاجی غلامرضا و میرزا حبیب الله

جواب جمعی از آقایان محترم

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

تاریخ ۲۱ مرداد
۱۳۰۹

سند محض ملکی است که در تاریخ ۲۱ مرداد ۱۳۰۹

در قبال طوعت صحیح و بیست آکرمه لوی در زیر فرمان عمده رضای فانی و حرمین اهلدری سزاوار است
 (مدرک کبیره در خرابی کباب نفیسی برای انحراف ۱۰۰ نه لادن اجاره داده در حدود کباب نفیسی در اطراف قله لوی در
 بهرانی با شرایطی که در این علاوه بر پیشین در این نفیسی برای انحراف سزاوار است و در
 تقدیم داشته و بیست و در این زمینها در حدود لادن کباب نفیسی در اطراف لادن کباب نفیسی در
 رضا در دوازده است سفاقی و در زیر فرمان عمده بیست و این اهلدری در اجاره داده و در حدود کباب
 در خارج بان نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در اطراف لادن کباب نفیسی در حدود لادن کباب
 در حدود کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در اطراف لادن کباب نفیسی در حدود لادن کباب
 در حقیقت است و چهار در این زمینها است لادن کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در حدود
 کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در اطراف لادن کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در حدود

تاریخ ۲۱ مرداد ۱۳۰۹ / س. ۲۰، ش. ۵ / پانزده ۱۳۸۸
 کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در اطراف لادن کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در حدود
 کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در اطراف لادن کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در حدود
 کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در اطراف لادن کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در حدود

کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در اطراف لادن کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در حدود
 کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در اطراف لادن کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در حدود
 کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در اطراف لادن کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در حدود
 کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در اطراف لادن کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در حدود
 کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در اطراف لادن کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در حدود
 کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در اطراف لادن کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در حدود
 کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در اطراف لادن کباب نفیسی در حدود لادن کباب نفیسی در حدود

به تاریخ ۲۱ شهر ذیحجه ۱۳۳۹ ساحت مقدس دارالشورای ملی شیدالله ارکانه از قرار اطلاعات صحیحه که بدست آمده آقای وزیر فوائد عامه برخلاف قانون و جریان اداری معدن گل سرخ جزیره هرمز را (معدن اکسید دوفر) به کمپانی انگلیسی برای استخراج ۷۰ هزار تن اجاره داده در صورتیکه کمپانی آمریکائی توسط آقای وکیل الرعایای همدانی با شرایط مفیدتر و مبالغ گزافی علاوه بر پیشنهاد کمپانی انگلیسی برای استخراج معدن پیشنهادی به هیئت وزراء تقدیم داشته و هیئت وزراء نیز پیشنهاد مذکور را به وزارتخانه مربوطه ارسال داشته تا بر طریق قوانین اداری رفتار شود؟ متأسفانه وزیر فوائد عامه بدون رعایت قوانین اداری و مراجعه به اداره مربوطه شخصاً در خارج با نماینده کمپانی انگلیسی وارد مذاکره شده موافق میل آن معامله را انجام می دهند در صورتیکه این قبیل معاملات در وزارتخانه جز به طریق مزایده به طریق دیگر رسمیت ندارد؟ چون این معامله برخلاف قانون می باشد از حیث سیاست و اقتصاد نیز حائز اهمیت است لازم شد بر حسب مسئولیت وجدانی مراتب را به عرض آقایان وکلای محترم برسانیم تا سریعاً رسید آن که حقیقتاً قابل ملاحظه می باشد از وزارتخانه خواسته پس از ملاحظه به تکلیف خود رفتار فرمایند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

[نشان تاج و شیر و خورشید]

مجلس شورای ملی

جواب جمعی از اهالی طهران

آقایان محترم

وزارت فواید عامه در جواب مجلس راجع به اظهارات آن آقایان اشعار داشته‌اند موضوع خاک سرخ را در اوایل کابینه حاضر مخبر روزنامه طمس بدون اطلاع وزیر تجارت مستقیماً به هیئت دولت اظهار داشته که کمپانی استریک مشتری خاک سرخ است و مبلغی هم لطمه رسانیده می‌پردازد این مسئله مدتی در هیئت دولت مطرح مذاکره و در ضمن هم تحقیقاتی از خارج و داخل به عمل آمده که شاید مشتری دیگری پیدا شود و بهتر معامله کند آقای حاج معین التجار بوشهری هم که بیش از اغلب در این امر مطلع بودند به هیئت دولت دعوت و در این باب طرف مشاوره و در نتیجه تصدیق و تأکید در اتمام این معامله با کمپانی مزبور نمودند بار دیگر نیز شخص وزیر فواید عامه با معزی الیه مذاکره نموده‌اند که شاید مشتریهای بهتری بدست بیاورند و باز همان عقیده اولیه را تکرار نموده‌اند بالاخره دولت تصمیم گرفته که در تهیه مقدمات این امر اقدام شود، این تصمیم از مقام ریاست وزراء به وزارت تجارت کتباً ابلاغ شده و بر حسب تصمیم هیئت دولت و امر مقام ریاست وزراء به وزارت تجارت کتباً ابلاغ شده و بر حسب تصمیم هیئت دولت و امر مقام ریاست وزراء با نماینده کمپانی مذکور مذاکرات مقدماتی نموده و شرایطی را که متضمن صرفه دولت بود پیشنهاد قرار شده مشارالیه به کمپانی تلگراف و کسب تکلیف نماید قریب دو ماه است که مشارالیه تلگراف کرده و هنوز جواب او نرسیده و به واسطه تاخیر وصول جواب از کمپانی مزبور وزارت فواید عامه هم آن مذاکرات مقدماتی را به کلی کان لم یکن پنداشته و بنائی علیه معامله نگذاشته و قراردادی مبادله نشده است و اخیراً هم که از طرف آقای حاج وکیل الرعایا برای یک کمپانی آمریکایی پیشنهادی به مقام ریاست وزراء نوشته و بعد از مذاکره در هیئت دولت چون پیشنهاد مزبور توضیحات کافی خواست که از وزارت فواید عامه تلگراف شد که کمپانی مزبور ترتیب معامله را توضیح بدهند تا اگر موافق صلاح و صرفه دولت بود اقدام شود.

رئیس مجلس شورای ملی

دبیر الممالک

[نشان تاج و شیر و خورشید]

وزارت فلاحات و تجارت و فواید عامه، مورخه ۱۵ سنبله ۱۳۰۰، نمره ۷۱۶۱

ریاست جلیله مجلس شورای ملی

مرقومه شریفه مورخه ۹ سنبله بنمره ۹۸۵ که محتوی سواد مشروحه جمعی از اهالی طهران بود عز وصول بخشید و از محتویات مشروحه اهالی اطلاع حاصل شد اینک جواب با کمال احترام زحمت افزا شده اولاً برای اطمینان خاطر محترم عرض می‌کنم کسی نیستم که در موقع تصدی کار اقدامی بکنم که موجبات تزلزل و اضطراب افکار عمومی را فراهم کند و اگر در افکار اضطرابی حاصل شده باشد نتیجه القاد شبهاتی است که از طرف بعضی اشخاص معین شده است.

ثانیاً برای مزین اطلاع خاطر مبارک از موضوع خاک سرخ زحمت می‌دهد که در اوایل کابینه حاضر مستر مور مخبر روزنامه طمس بدون اینکه بنده هم اطلاعی داشته باشم به هیئت دولت اظهار داشت که کمپانی استریک مشتری خاک سرخ است و مبلغی هم نقداً بطور مساعده می‌پردازد این مسئله مدتی در هیئت دولت مطرح مذاکره بود و در ضمن پاره تحقیقات هم از داخل و خارج به عمل آمد که شاید مشتری دیگری پیدا شود که بهتر معامله کند یک روز هم آقای حاج معین‌التجار بوشهری که از همه کس بیشتر در اینکار مطلع بودند به هیئت دولت دعوت شدند و با ایشان در اینباب مذاکره و مشاوره لازم شد و ایشان تصدیق و تأکید می‌کردند که دولت این معامله را با نماینده کمپانی استریک تمام کند یک دفعه دیگر هم خود بنده با ایشان مذاکره کردم که اگر بتوانند مشربهای دیگری برای خاک بدست بیاورند ایشان باز همان عقیده سابق خود را تکرار می‌کردند و می‌گفتند که مشکل است مشتری دیگری به این خوبی پیدا نشود و این تصمیم دولت از مقام محترم ریاست وزراء عظام به وزارت فواید عامه کتب ابلاغ شد بنده هم بر حسب تصمیم هیئت دولت و هر مقام محترم ریاست وزراء عظام با نماینده کمپانی بعضی مذاکرات مقدماتی کردم و شرایطی را که کاملاً متضمن صرفه دولت بود پیشنهاد نمودم و قرار شد مشارالیه به کمپانی تلگراف و کسب تکلیف نماید قرب دو ماه است که مشارالیه تلگراف کرده و هنوز هیچ جوابی نداده و به واسطه تاخیر وصول جواب از کمپانی وزارت فواید عامه نیز آن مذاکرات مقدماتی را کان لم یکن پنداشته است در اینصورت ملاحظه می‌فرمایند که مندرجات مشروحه اهالی هیچ حقیقت و واقعیت ندارد زیرا نه معامله گذشته و نه قراردادی مسادله شده و نه خلاف [قانونی] اتفاق افتاده است تا مایه اضطراب انکار گردد اخیراً هم از طرف آقای حاج وکیل الرعایا پیشنهادی برای یک کمپانی امریکائی به مقام محترم ریاست وزراء عظام رسید بعد از مذاکره در هیئت دولت چون پیشنهاد مشارالیه توضیحات کافی نداشت از وزارت فواید عامه به مشارالیه تلگراف شد که ترتیب معامله را که کمپانی امریکائی در نظر دارد توضیح بدهند که به چه مبلغ و با چه شرایط می‌خرد تا اگر مقرون به صرفه دولت باشد اقدام لازم در انجام امر به عمل آید.

امیدوارم بنده تا وقتی که متصدی خدمت دولت هستم بر خلاف منافع دولت و مصالح مملکت قدمی برنداشته و به اندازه افراد مملکت حفظ حقوق دولت و ملت را در نظر مراقبت بگیرم.

مورخه ۲۴ برج سنبله ۱۳۰۰
ضمیمه

ریاست وزراء
نمبره ۹۱۲۸

ریاست محترم ممبران شایسته مجلس شورای ملی
درودش و در باب اینکه در جزیره مدوز در شهر بندر ۹۳۳
در منطقه نواح قضیه با زمینها مختلف است این زمینها
از یک سو در قریب کوهستان در ارسنجان شهر بندر است و از سوی دیگر
فاک قریب مدوز به قریب مدوز باشد در زمینها فاک قریب مدوز
فصل اول در این زمینها در وقت خرید و فروش قریب مدوز
در نتیجه در وقت خرید و فروش این زمینها قریب مدوز
نشین و عدول بر زمینها که این زمینها فاک قریب مدوز
کاتب قریب مدوز در این زمینها قریب مدوز
مجلس محترم در وقت خرید و فروش این زمینها قریب مدوز
هم در کتب قریب مدوز در این زمینها قریب مدوز

۱۲
۳

پیام بهارستان / ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰ / پانزدهم ۱۳۸۸

[نشان تاج و شیر و خورشید]

مجلس شورای ملی، تاریخ ۹ حمل ۱۳۰۱، نمره ثبت ۶۱۴۵

عنوان کاغذ جناب مستطاب آقای حاجی معین التجار بوشهری سید اقباله

رقیمه عالی مورخه ۲۸ رجب راجع به جزیره هرمز وصل چنانچه مسبقاً شرحی در این خصوص از طرف دولت رسیده که بر حسب صلاح دید کمیسیون بودجه طبع و بین آقایان نمایندگان توزیع شده انشاءالله از قیمت متخذه خاطر عالی را مستحضر خواهید داشت.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

وزارت مالیه

اداره

سواد راجت اردر کرب بیری ۱۳۲۲

مورخه ۱۹ اردت ۱۶۴۱

۱۰۱۰۰ کمر کلمات

در تعقیب تگراف یادهم زویه گذشته مزه (۲۳۶۸) ایک اطلاعیه ترانسه بودید
ذلا انار میدارد

ا- چنانچه در مزه (۵) انکار خواهد کرد در پس از آنکه نه هزار تومان مخارج کنیم که معدن دریا
را تا به استفاده نامم غیر آن اظهار داشت که پس از دو باره هزار تن اسکند تا به استخراج باشد
و خانیجه بر سال این مبلغ خرج شده مخارج استخراج اتمه زمانه خواهد بود که لکوه غیر خود می از
خدی توان شرایط کنترالت غیر ملاحظه

ب- این جهت تصور کنیم لازم باشد ابتدا در بعضی نقاط دیگر محس معدن نموده و مامعدی کنترالت
منعقد نمایند قدر از آنکه مطمئن بنیم در صورتی که به کلیه مواد کنترالت را با سایر معدن طرزی و
نفعت خزانه در آن باشد در زمانه

بر اینکار لازم است دولت سهد زمان اعتبار داده شود که با مال از طرف بعضی نقاط می در
موردتکه به استخراج کنترالت می شود مکرر گردد

از آنجا که در صورتی که قوانین را در دست بگیرد لازم است در هر یک دولت و نهاد
زمان که به هم را لازم نبوده استخراج معدن بایستی صفت مخصوص باشد که به آنها صاف و بهر
البسته و بیچین فکریت داشته باشد و مخصوصاً بجهت این کار از روز بعد اول صافه مزه

پیام بهارستان / ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵ / پائیز ۱۳۸۸

۲

اداره	
سواد	
مورخه ۱۰۰	حساب اب بجهت عملیات
نمبره	۱۵۰۰
	بجهت اطاق عملیات
	۱---
۲۰	رمان
۴۷۵	"
۴ - -	"
۶۴۶۵	تومان

۱۲
 چنانچه خواهیم اظهار اروزه بدارت با استخراج نخود و بار انداز چوب در راه این دو کوکب (بند) و ماشین بجهت خورد کردن کارد معدن استعمال کنیم استخراج نخود از ماد خواهد بود که گریج بزدوی در عقبه نقد استخراج استخراج لیس سلیجرات خواهد شد در هر صورت میزان تخمینی لیس بقیه استخراج و قوی بیک باید و عملیات و تحسین را شروع نموده و غنچه نموی بجهت استخراج بنام کنیم

۳- نظر آنستکه تجدید استفاده از معدن سرمایه گلفی لازم دارد و اینجاب فقط ابراهیم محمد و ابراهیم را حاضر دیدم هر ما باید با نظر اطفاح - اداره شروع عملیات بجهت کسرات نمایند و نظر برقی نزد و مواد تغذیه که باید بجهت عملیات تهیه نموده بگذرد هم این است که از این قرآن تمام خواهد شد از طرف دیگر چند سهمی که از دست داده و اسراراج سابقان و مارگر گشتبا با هر محبت به در میان عملیات شهرت دارد هم ظهور اختلاف مانند دوره معین التبار خواهیم داشت

پیام بهارستان / ۲۵، ۲۰، ۲۰، ۲۰ / ۵ / پائیز ۱۳۸۸

وزارت مالیه

اداره
سواد
مورخه
نمبر

۲- رایج با اعتبارش هزار تومان صورت شروع دفتر حاوی مصالحی است در جهت اجرای عملیات لازم است و با منقعت محضری ازان عفتوران اسد وارند

صورت مصالحی که بجهت شروع مایه استخراج معادن اسد هرگز لازم است

۱۰۰	حکایت ناکسیر بجهت روغن زردن کز قهبا	۲۴-	تومان
۵۰	حکایت روغن	--	۲
۸	مغنا بجهت قیان زدن و بارگیری اسد	--	۴
۵	ظرف اب بجهت عملیات	--	۱۰
۸۰	سده آهن	-	۱۶
۲۰۰	سردار کمال	-	۱۶
۲۰۰۰	کته بجهت مهر اسد	--	۲۴
۱۵۰	مزرع	-	۱۵
۵۰	سرباروت	-	۱۰
۱۵۰۰	مهر بجهت استعمال کز قهبا و عملیات	-	۲
۱۰۰۰	دفتر بجهت زمین اسد در کته	--	۳۰
۲۰۰۰	سسته طناب	-	۱۶

پرتال جامع علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

وزارت مالیه

اداره

سواد

موضوع نامه - برار نامه از نوع اعیان مخارج معدن گل سرخ ضمن فرادیه در دست ملاحظه

شوم نظر برینارده هیچ کلمه در طرز و شرایط این استخراج بیان نموده
نظر تا سکه زمین معدن فوق العاده نامحورات هر نوع ارزیابی از دست جزیره عمدتاً
در امور است لازم است معدن مزبور در کنار دریا واقع باشد تا مواد استخراجی بدون آنگال
هرگز کشی نشود - این شرایط کاملاً در معدن عمده سابق که تا سواست افره استخراج می شد
جمع بوده در جریقیه نطقه استخراج معدن در هر ای ازاد صورت میگرد در بر این اعمیات
یومی از کار کردن در معدن سر بر پشته مطلقاً امتناع دارند

بموجب نقشه معلوم شده که استخراج این معدن بسیار زیاده معدن در واقع در سطح زمین
واقع است و در بر اینارده که از آن هر دور می شود زمین ارضه رفته رفته بلندتر شده و چنانچه
رک معدن خط سرخ در آن تغییر در هر قطر قطعات ارضی که آنرا از سطح زمین بر آید بر باطلع از
سوی عمده استخراج می شود و اگر آنرا میگرد در حال حاضر معدن اصعب و هفت فوق را چنانچه گفته و
خط آب که در روز نقشه ترسیم شده است تقریباً این وضعیت را نشان میدهد
برابر نمیداند استغاده از آن معدن باید اولاً قطعه آب را بر داشت که در بعضی نقاط پانزده
متر قطر دارد و بعضی نوارها اگر اعتبار آنرا نادیده بگیریم باید لازم باشد فزونی با فراز
روزی نه قران که مایه نه قران است بسیار و اگر بول آب نیمه زمین به هر سنگها میسر

پیام بهارستان / د ۲۰، س ۲، ش ۵ / پائیز ۱۳۸۸

وزارت مالیه

اداره
سواد

موردی که در مورد عده در مورد معدن گل سرخ محدود است بنا به آنچه از چند نقطه شروع بعملیات تمام
 شده محمول معنی برای زیادتر خواهد گردید در جزیره لارک هم معدن است و در زمان
 بعضی القایم استخراج شده است و این چند وقت اندک و نقطه استخراج سطحی قنات است
 شده است که تفریق العاده در امتحان شده است در نتیجه تفکرات دقیقه که نموده ام
 معلوم شد معدن مہمی باجیت تفریق العاده بر عین وجه دارد و بنا به این موضوع مسلم شود
 میزان در همین نقطه با شرایط تفریق العاده مساعدتها شروع بعملیات نموده
 و صنعت معدن در شمال جزیره

۱۳

از دریا تا باقیه با زمین سطحی بطول ۲۰۰ متر و آنجاست که تفریق العاده بجهت شمال
 انبارهای کوهکند است که بجزیره که باید پاک و مسوی گردد نسبت میاید معدن مزبور بلافاصله
 از مابقی تپه که معدن است ۵۰ درجه ارتفاع نیست و ارتفاع آن است در مابقی تپه معدن مزبور
 در سطح زمین واقع بوده و با چند متر زون مسوان فقط به اسدرامعنی تپه ننگرگاه
 که چنانچه هم تفریق العاده تزیب و مسوان اسدرامعنی تپه ننگرگاه هم تپه معدن است و باقیه
 معدن مزبور مهم باشد مابقی نخواهد داشت که سایر اندازه گرفت ما حواله بطول معدن
 که به اندازه خط راه آهن و کوه در بطول ۲۰۰ متر است در این اقدام سطحی از
 نزد عملیات تمام
 با اینکه همی در این جزایر است معدن که یعنی آن اقدام بر عین نتیجه تمام

پیام بهارستان / ۲۵، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵ / پاییز ۱۳۸۸

وزارت مالیه

۷

اداره

سوادکوه - مورد ذرا بزرگتر نماید در عرض آبادی شرح و شرح در غالباً در صلح میوزد و اربع شده و بارگرمی
نعمه را غیر مجمع مینویس و میسوان توسط کوهی اسید را با بنابر اما هرگز بزرگتر و بزرگتر و بزرگتر و بزرگتر
خرید اسباب آلات کار لازم است - دلتا اسیان در در بحر موجود و متعلق به صاحب بعضی اعتبار میباشد
نیکار د

صورت اسباب الکتیکه در خارج انبار بوجیه و بجهت استخراج معدن هرگز استعمال نگردد است
نه کوهی که معدن آن غیر قابل استعمال و مستعد آن تا بنظر تعمیر میباشد از قرار عددی ۲۵
قرمان بجهت لوازم آن

۱۱- ملغار که ۷ عدد آن غیر قابل استعمال و ۱۱ عدد آن را میسوان تعمیر و روغن زد

۱۲- و اگر که فعلاً مصرف ندارد

۱۳- ملغار کینی ش ۱۱ تن رکه در زمین ۱۱ عدد و فوی منظور گردیده است

۱۴- آب آبیاری غیر قابل استعمال

۱۵- سخته بجهت تعمیر کوهها

۱۶- دیگر کوهی

۱۷- باب مخزن باید تعمیر گردد در باب کوه درونش با تعمیر است میسوان از زمانیکه

در آنجا است صورت برداشت گرمه اسباب آلات خنق خنق نموده میباشد معدنک

میسوان باز آنها استفاده نموده باید قبلاً تمهید که ما میسوانیم آنها را تعمیر نموده و آنها

۸

اداره
سواد
مورخه
نمره

انها تعلق بدیوت است آنچه فی کتبه آنها معلوم شد تعمیراتی است فرقی نادریم
مخرج ندریم دینر دلوهم را تحقیق خواهد داد
(نفا فرمان)

سواد گلستان ۱۳۱۳
ص ۱۲۳

۱۲
۳

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

[نشان تاج و شیر و خورشید]

سواد رایپورت اداره گمرک بندرعباس نمره ۱۲۳۲

مورخه ۱۹ اوت ۱۹۲۱

اداره کل گمرکات

در تعقیب تلگراف چهاردهم ژویه گذشته نمره (۲۳۶۸) اینک اطلاعاتی که خواسته بودید ذیلاً اشعار می‌دارد.

۱. چنانچه در نمره (۵) اشعار خواهد گردید پس از اینکه نه هزار تومان مخارج کنیم که معدن قدیمی را قابل استفاده نمائیم نمی‌توان انتظار داشت که پیش از دوازده هزار تن اکسید قابل استخراج باشد و چنانچه هر ساله این مبلغ خرج شود مخارج استخراج به قدری زیاد خواهد بود که تصور نمی‌رود پس از چندی بتوان شرایط کنترات عمل نمود.

به همین جهت تصور می‌کنم لازم باشد ابتدا در بعضی نقاط دیگر تجسس معدن نموده و با احدی کنترات منعقد نمائیم قبل از اینکه مطمئن بشویم که می‌توانیم به کلیه مواد کنترات را با مساعدترین طرزى که منفعت خزانه در آن باشد عرض نمائیم.

برای اینکار لازم است دویست سیصد تومان اعتبار داده شود که یالمال از طرف شخص مقاطه‌چی در صورتیکه محل استخراج کنتراتی شد، مسترد گردد.

برای اینکار عمده از فراری سه قران برای مدت یک ماه لازم است که می‌شود دویست و هفتاد تومان کرجیه‌های لازمه به جهت استخراج معدن بایستی ساخت مخصوص باشد که ته آنها صاف و چهل الی بیست و پنج تن ظرفیت داشته باشد و مخصوصاً به جهت این کار از روی مودل ساخته شود.

۲. راجع به اعتبار شش هزار تومان صورت مشروح ذیل حاوی مصالحی است که به جهت اجرای عملیات لازم است ولی منفعت مخصوصی از آن نمی‌توان امیدوار شد. صورت مصالحی که به جهت شروع به استخراج معادن اکسید هرگز لازم است

۲۴۰ تومان

۱۰۰ چلیک نارگیل به جهت روغن زدن کرجیها

۳۰۰ تومان

۵۰ چلیک روغن

۴۰۰ تومان

۸ طغار به جهت قپان زدن و بارگیری اکسید

۱۰۰۰ تومان

۵ ظرف آب به جهت عملجات

۱۶۰ تومان

۸۰ میله آهن

۱۶۰ تومان

۲۰۰ پیل (برای یکسال)

۲۴۰۰ تومان

۲۰۰۰۰ کیسه به جهت حمل اکسید

۱۵۰ تومان

۱۵۰ من نخ

۱۰۰ تومان	۵۰ من باروت
۳۰۰ تومان	۱۵۰۰ حصیر به جهت استعمال کرجیها و عملجات
۴۰۰ تومان	۱۰۰۰ زنبیل به جهت ریختن اکسید در کیسه
۱۶۰ تومان	۲۰۰۰ بسته طناب
۲۰ تومان	۱۰۰ چلیک آب به جهت عملجات
۳۷۵ تومان	۱۵۰۰ [ناخوانا] به جهت اطاق عملجات
۳۰۰ تومان	۱۰۰۰ تیر
۶۴۶۵ تومان	

چنانچه بخواهیم به طرز امروزه مبادرت به استخراج خود و بار انداز چوبی در راه آهن (دلویکل) بسازیم و ماشین به جهت خورد کردن مواد معدنی استعمال کنیم مخارج ابتدائی خیلی زیاد خواهند بود گرچه بزودی در نتیجه تقلیل مخارج وقتی بدست نیاید که عملیات و تجسس را شروع نموده و نقشه عمومی به جهت استخراج آنها بکشیم.

۴. نظر به اینکه تجدید استفاده از معادن سرمایه هنگفتی لازم دارد اینجانب فقط ابراهیم گله داری و پسران را حاضر دیدم که مایلند با شرایط نصف بحساب اداره شروع به عملیات به موجب کنتراست نمایند و نظر به ترقی مزد و مواد تغذیه که باید به جهت عملجات تهیه نموده به عقیده من هر تن اکسید دوفر کمتر از سی قران تمام نخواهد شد.

از طرف دیگر چون شخص کنتراست کننده و مسائل راجع به ساختمان و بارگیری کشتیها ماهر و مجرب بوده و در میان عملجات شهری دارد بیم ظهور اختلاف مانند دوره معینالتجار نخواهیم داشت. نمره ۵ - برای اینکه از نوع اهمیت مخارجی که استخراج معادن متضمن خواهد بود درست مطلع شویم ضرر ندارد چند کلمه در طرز و شرایط این استخراج بیان شود.

نظر به اینکه زمین معدن فوق ناهموار است حمل و نقل از راه خشکی از وسط جزیره ممکن نیست در اینصورت لازم است معدن مزبور در کنار دریا واقع باشد تا مواد مستخرجه بدون اشکال حمل به کشتی شود - این شرایط کاملاً در معادن در هوای آزاد صورت می گیرد زیرا عملجات بومی از کار کردن در معادن سرپوشیده مطلقاً امتناع دارند.

به موجب نقشه معلوم می شود که اوایل استخراج خیلی سهل و آسان می باشد زیرا معدن در واقع در سطح زمین واقع است ولی هر اندازه که از ساحل دور می شود زمین رفته رفته بلندتر شده و چنانچه رک معدنی خط سیر خود را تغییر دهد بر قطر طبقات ارضی که آن را از سطح زمین سوا می نماید بالطبع افزوده شده عمل استخراج مشکل تر و گرانتر می گردد در حال حاضر معدن اصلی وضعیت فوق را به خود گرفته و خط آب که درون نقشه ترسیم شده است تقریباً این وضعیت را نشان می دهد.

برای تجدید استفاد از این معدن باید اولاً طبقات را برداشت که در بعضی نقاط پانزده متر قطر دارد و تعجبی ندارد اگر اعتبار زیادی به جهت اینکار لازم باشد نزد یک نفر با خوراک روزی نه قران که ماهی نه

تومان است می‌باشد و اگر پول آب قیمت زنبیل به جهت حمل سنگها بیل و کلنگ را هم حساب کنیم تقریباً ماهی ده تومان می‌شود.

در اینصورت مخارج سیصد عمه در ظرف سه ماه مساوی ۹۰۰۰۰ قران خواهد بود بعد از این مخارج می‌توان گفت که در مدت هشت ماه که می‌شود کارکرد ماهی ۱۵۰۰ تن که جمعاً ۱۲۰۰۰ تن می‌گردد می‌توان استخراج نمود شاهد هم این میزان برحسب خط سیر معدن کم و زیاد شود. نقشه نصف وضعیت معدن را به حال ما مفید باشد نشان نمی‌دهد ولی چنانچه بالعکس رک معدنی در عرض بالا آمدن سطح زمین پائین برود بایستی بطور قطع در استخراج آن صرف نظر نمود چه به واسطه فقدان وسایل تجسس برای کشف معدن ناچاریم علی‌العمل اقدام به عملیات نمائیم از طرفی دیگر مسافت معدن تا ساحل رفته رفته زیادتر شده و حمل و نقل مواد مستخرجه به کافی صورت می‌گیرد مخصوصاً که نظر بموانع ارضیه کشیدن راه‌آهن و کوویل امکان ندارد این وضعیت تا مساعد اینجانب را وادار می‌نماید که پیشنهاد بنمائیم معدن مزبور را ترک و در محل دیگری در صدد استخراج برائیم اکسید دوفر در جزیره زیاد است ولی باید محلی را در نظر گرفت که بوسیله مرغوبیت جنس آن بتوان از عهده انجام مقررات کنتراتی که ملاً بسته می‌شود برائیم.

برای اینکار اعتبار چند صد تومانی لازم است تا بتوان تجسبات لازمه نموده و اهمیت مواد معدنی را کشف نمائیم بعلاوه چنانچه اداره مرکزی بتوان بعضی اطلاعات درخصوص شناختن مواد مستخرجه بدهد کشفیات سهولت انجام خواهد گرفت.

چون عده عمه که باید در یک معدن کار کنند محدود است چنانچه از چند نقطه شروع به عملیات نمائیم مسلماً محصول معدنی به مراتب زیادتر خواهد گردید در جزیره لارک هم معدن هست و در زمان معین التجار هم استخراج شده است ولی چنین دقت نشده و فقط به استخراج سطحی قناعت شده است اکسید فوق‌العاده‌ای استخراج شده است در نتیجه تفتیشات دقیقه که نموده‌ام معلوم شد معدن مهمی با جنس فوق‌العاده مرغوبی وجود دارد چنانچه این موضوع مسلم شود می‌توان در همین نقطه با شرایط فوق‌العاده مساعدی شروع به عملیات نمود.

وضعیت معدن در شمال جزیره

از دریا تا پای تپه‌ها زمین مسطحی به طول ۲۰۰ متر واقع است که فوق‌العاده به جهت ساختمان انبارهای کوچک اکسید مستخرجه که باید پاک و مسحوق گردد مناسب می‌باشد معدن مزبور بلافاصله از پائین تپه که متدرجاً تا ۵۰ درجه مرتفع می‌شود واقع شده است در پای تپه معدن مزبور در سطح زمین واقع بوده و با چند میل زدن می‌توان خط سیر اکسید را معین نمود لنگرگاه کرچیها هم فوق‌العاده خوب و می‌توان اکسید را به توسط تخته بکرجی حمل نمود به علاوه چنانچه معدن مزبور مهم باشد مانعی نخواهیم داشت که بار انداز کوچک با چوب به طول چند متر به ضمیمه یک خط آهن و کوویل به طول ۲۰۰ متر بسازیم در این اقدام مبلغی از مزد عملیات می‌کاهد با اینکه عمق دریا در این جا زیاد است معذک نمی‌توان اقدام به

ریختن مستقیم خاک در کشتی نمود زیرا لنگرگاه در معرض بادهای شرقی و غربی که غالباً در خلیج میوزد واقع شده و بارگیری را غیر ممتنع می نماید ولی می توان به توسط کرجی اکسید را به انبارهای هرمز برد قبل از شروع به عملیات خرید اسباب آلات گاهی لازم است ذیلاً اشیائی که در محل موجود و متعلق به حاجی معین التجار می باشد [ناخوانا].

صورت اسباب الاتیکه در خارج انبار بود و به جهت استخراج معادن هرمز استعمال شده است نه کرجی که ۶ عدد آن غیر قابل استعمال و سه عدد آن قابل تعمیر می باشد از قرار عددی ۲۵۰ تومان به علاوه پانصد تومان به جهت لوازم آن.

۱۱ طغار که ۷ عدد آن غیر قابل استعمال و ۴ عدد آن را می توان تعمیر و روغن زد

۴ واگن که فعلاً مصرف ندارد

۴ طغار به گنجایش ۳/۴ تن (که در ضمن ۱۱ عدد فوق منظور گردیده است)

۲ آب انبار غیر قابل استعمال

۳ تخته به جهت تعمیر کرجیها

۷ دکل کرجی

۳ باب مخزن که باید تعمیر شود چون درب یکی از انبارها قفل است نمی توان از اشیائیکه در آنجاست صورت برداشت گرچه اسباب آلات فوق خیلی مختصر می باشد معذالک می توان باز از آنها استفاده نمود ولی باید قبلاً فهمید که ما می توانیم آنها را تصاحب نموده و آیا آنها متعلق به دولت است تا تکلیف تعمیر آنها معلوم شده تعمیر اسباب آلات فوق تا درجه مخارج مندرجه ذیل ماده ۳ را تخفیف خواهد داد.

(امضاء فرمان)

سواد مطابق با اصل است

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

وزارت مالیه

اداره

سواد راپرت ۲۷ شهریور ۱۳۲۱

مورخه ۲۶ شهریور ۱۳۲۱

اداره مکرکات

طرح بنامه موجود اسید و فر در ظرف امام است بجزرت لازم است از طرف اولیا امور
امکانات جدید را تجدید استفاده از معدن آهن که یک از منابع عایدات مهم خزانة بنامه

آقا ذررد

در نتیجه تقسیم زمینها در وجه عملیات استخراج این بستریت سفید برای اغیاب ثابت
گردیده کلیه رفات مابین این بستریت استخراج اسید حلقاً بعد از رفته است زیرا کلیه عملیات
را اتم با نقد آن و سایر بایستی عهد داشته و شروع نموده در نتیجه عدم استخراج و موافقت گاه معدن
اصح و با اهدام گذاشته و پاک کردن آن بعبه فرج داد و که اصلاً بنا بر تفکر آن اقامت
دگر معدن که از اهدام تا در وجه معدن مانده در زیر یک طبقه صغیر شکستور مانده است و پاک
کردن آن نه هزار تومان خرج و نود چهار ماه وقت لازم دارد و این خرجها کثافت است
بسیار تهیه کرده و محتمل است مخارج فوق اکثر آن علاوه بر این خرید ده عدد کرجه بنامه در وجه
صنوبرت در دقت بر کرجی نظریت ۲۰۵۲۵ تن عالی برار و پانصد تومان بوده و
در انصورت میزان مکر خرید ده عدد کرجی پانزده هزار تومان خواهد بود چنانچه

پیام بهارستان / ۲۵، س. ۲، ش. ۵ / پانیز ۱۳۸۸

وزارت مالیه

اداره

سواد

موضوعه مخارج غیر ترتیبه راهم بوجه حقوق اضافه تا تم استخراج مجدد معادن مس هزاره آن مخارج خواهد
 داشت مگر استخراج تسقیم توسط دولت از هر چه تصرفه و فائده نزد کس است و در مخارج اولیا
 امر از مخارج ابتدای آن نه خلأ کنند اشخاصی در عصر مستند که حاضر اند معینا معده انگار را قبول
 کرده و از او قیمت فروش اسکند حق العمی بگیرند انجا ریم منوط به تعیین شرایط است
 بجهت استخراج معادن و قیمت فروش اسکند و مداره هر ساله باید عموما و تسیم کند
 و کذا در فورمان

۱۲
۱۳

سردار نظامی با اهراس
محمد باقر

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

[نشان تاج و شیر و خورشید]

وزارت مالیه

سواد راپرت نمره ۲۷ رئیس گمرک بندرعباس

مورخه ۲۷ مارس ۱۹۲۱

اداره کل گمرکات

نظر به اینکه موجودی اکسید دوفر در شرف اتمام است به فوریت لازم است از طرف اولیای امور اقدامات جدی برای تجدید استفاده از معادن هر رمز که یکی از منابع عایدات مهم خزانه می باشد اتخاذ گردد. در نتیجه تفتیش معادنی که قبل از جنگ به منتها درجه عملیات استخراج آن پیشرفت می نمود برای اینجانب ثابت گردید که کلیه زحمات مأمورین بلژیکی به جهت استخراج اکسید مطلقاً به هدر رفته است. زیرا کلیه عملیات را آن هم با فقدان وسایل بایستی مجدداً شروع نموده عدم استخراج و مواظبت کافی معدن اصلی و به انهدام گذاشته و پاک کردن آن به قدری خرج دارد که اصلاً نباید به فکر آن افتاد قسمت دیگر معادن که از انهدام تا درجه مصون مانده در زیر یک طبقه ضخیم تنگ مستور مانده است که پاک کردن آن نه هزار تومان خرج و سه چهار ماه وقت لازم دارد ولی چنانچه کشفیات ابتدائی منتج نتیجه گردد محتمل است مخارج فوق کمتر شود علاوه بر این خرید ده عدد کرجیهم بمنتها درجه ضرورت دارد و قیمت هر کرجی به ظرفیت ۲۰ الی ۲۵ تن حالیه هزار و پانصد تومان بوده و در اینصورت میزان کل خرید ده عدد کرجی پانزده هزار تومان خواهد بود چنانچه بعضی مخارج غیر مترقبه را هم بوجود فوق اضافه نمائیم استخراج مجدد معاون سی هزار تومان خرج خواهد داشت مسلماً استخراج مستقیم به توسط دولت از هر جهت به صرفه و فایده نزدیکتر است ولی چنانچه اولیای امور از مخارج ابتدائی شانه خالی کنند اشخاص در محل هستند که حاضراند به مقاطعه اینکار را قبول کرده و از روی قیمت فروش اکسید حق العملی بگیرند اینکار هم منوط به تعیین شرایط دولت است به جهت استخراج معادن و قیمت فروش اکسید و مقداری که هر ساله باید تحویل و تسلیم شود.

امضاء فورمان

سواد مطابق با اصل است

وزارت مالیه

شماره ۱

اداره
سواد
مورخه
نمره

مهرت کثرت بهادر بر این گنجه دار در راه

ان ترش کلمات بندری

این بنای وزارت دار در این کلمات بندری است که در روز دهم از مهرماه
بر اطاق وزارت معینه تمام

در روز دهم از مهرماه ۱۳۰۵ در این گنجه دار در این گنجه دار
مجلس این بنای بندری به این گنجه دار خواهد بود که در روز دهم از مهرماه
خیابان به بخوابیم که گنجه دار را که در روز دهم از مهرماه در موزه
در این گنجه دار خواهد بود که در روز دهم از مهرماه

در روز دهم از مهرماه ۱۳۰۵ در این گنجه دار در این گنجه دار

در روز دهم از مهرماه ۱۳۰۵ در این گنجه دار در این گنجه دار
این بنای بندری در این گنجه دار خواهد بود که در روز دهم از مهرماه
خواهد بود که در روز دهم از مهرماه در این گنجه دار
این گنجه دار در این گنجه دار خواهد بود که در روز دهم از مهرماه
بقعه لطفی بقعه لطفی

پیام بهارستان / ۲۵، ۲۴، ۲۳، ۲۲، ۲۱، ۲۰، ۱۹، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱

وزارت مالیه

۴
R

صفحه ۲

اداره
سواد
مورخه
نمره

راضی نماید بزرگواران محبت عهدیه از طرف این جناب که در این تشریح
سده ششمه همراه پرورفت دیگر اینکه کار باب والدیکه از تهر بر چهار
فک اندازد تیره برابر این که رتبه ششم است بنرخ روز از خود در خواست نموده
است
برای این حکم صادر و بر آید

برادر مطابقت با مهر است
محمد یزدانی

۱۲
۳۵

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

[نشان تاج و شیر و خورشید]

وزارت مالیه

سواد صورت کتترات پیشنهادی ابراهیم گله‌داری و پسران

آقای رئیس گمرکات بندر عباس

این جانب حاضر است قراردادی با گمرکات بندرعباس به جهت استخراج اکسید دوفر هرمز و حمل آن

بکشتی به شرایط ذیل منعقد نمائیم

از قرار تنی ۳۰ قران اکسید دوفر را بکشتی حمل نمائیم.

حق انتخاب معدنی که باید استخراج شود با گمرک خواهد بود مشروط بر اینکه آن معدن قابل کار باشد

چنانچه ما بخواهیم گمرک نصف مبلغ را که پانزده قران باشد در موقع حمل و انبار کردن اکسید دوفر در

ساحل نزدیک قلعه به ما خواهد پرداخت.

ورود کشتی را باید ده روز در زمستان و پانزده روز در تابستان قبلاً اطلاع داده تا در موقع ورود کشتی

معطلی فراهم نیاید.

اینجانبان متعهد می‌شویم در صورتیکه هوا خوب باشد روزی سیصد تن بارگیری کنیم گمرک دوازده

عدد ظرف را که به جهت بارگیری خاک قرمز لازم است مجاناً به ما خواهد داد این کتترات ده ساله خواهد

بود چنانچه دولت قبل از انقضاء مدت مزبور بخواهد کتترات را فسخ نماید پانزده هزار تومان به جهت

عملجاتیکه از طرف این جانبان برای تمیز کردن معدن شده خواهد پرداخت دیگر اینکه گمرک اسباب و

الاتیکه از قبیل کرجیهای کوچک خاک انداز و غیره برای این کار تهیه شده است به نرخ روز از ما خریداری

خواهد نمود.

سواد مطابق با اصل است

امضاء ابراهیم گله‌داری و پسران

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

میتواند که در کتب قدیم آثار گو
این است همه با کت راجع به دیگر موضوعه است و در آن زمان

آریب لا یوت هم و انذار
تصمیم

(۱۱۶)

۱۳۳۰ ق

شما در تاریخ ۱۳۳۰ ق در بوشهر

مجلس ۳۳۵۰ (۱) کت راجع به سرخ گل سرخ

که در کتب قدیم در بوشهر

راجع به سرخ گل سرخ که در

مجلس ۳۳۵۰ (۱) کت راجع به سرخ گل سرخ

که در کتب قدیم در بوشهر

راجع به سرخ گل سرخ که در

مجلس ۳۳۵۰ (۱) کت راجع به سرخ گل سرخ

که در کتب قدیم در بوشهر

راجع به سرخ گل سرخ که در

مجلس ۳۳۵۰ (۱) کت راجع به سرخ گل سرخ

که در کتب قدیم در بوشهر

۲۳ شهر ذی قعدة ۱۴۳۰

مقام منبع ریاست مجلس شورای ملی دامت شوکته

لایحه نمره ۱۰۶۳۴ دولت راجع به دعاوی حاج معین التجار در جلسه ۲۲ ذی قعدة در کمیسیون بودجه طرح و تصمیم ذیل را به عرض می‌رساند.

راجع به فرع صدی پنج یکسره که به عنوان خسارت پیشنهاد شده بود چون ماده پیشنهادی دولت جامع نیست و خسارتی را که در ماده واحده ذکر شده مبلغ قطعی آن کاملاً تعیین شده لازم است مجدداً لایحه به دولت ارجاع شود که این نکته را نیز ملحوظ دارند و بعلاوه تفکیکی را هم دولت در مطالبات حاج معین التجار قائل شده از حیث لیره و تومان در موقع عمل و تعیین خسارات وارد شده به هر یک قسمت خالی از اشکال نخواهد بود بنابراین مناسب است که یا لیره را دولت تسعیر نموده و یا تومان را تبدیل به لیره نموده خسارت را هم به همان نسبت یکسره محسوب و مبلغ قطعی آن را پیشنهاد نماید و ضمناً مالیات بدهی گذشته حاج معین التجار را هم لازم است کسر و محسوب داشته بقیه مطالبات را هم با تعیین محل پرداخت آن پیشنهاد نمایند که در کمیسیون تصمیم اتخاذ شود.

این است نتیجه مذاکرات راجع به لایحه معروضه امر و مقرر خواهند فرمود مراتب را به دولت اعلام و اظهار نمایند.

نصیر السلطنه

به دولت موجود بفرستید

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

وزارت معادن و صنایع معدنی - تهران
 تاریخ: ۱۳۸۸/۰۵/۰۵
 شماره سند: ۱۳۸۸/۰۵/۰۵
 موضوع: درخواست امتیاز معدن گل سرخ در بوشهر
 به استحضار می‌رساند که این معدن در منطقه گل سرخ، شهرستان بوشهر واقع شده است. این معدن دارای ذخایر قابل توجهی است و استخراج آن می‌تواند به توسعه صنعت فولاد در استان بوشهر و همچنین اشتغال‌زایی در منطقه منجر شود.

در این خصوص، این شرکت درخواست می‌کند تا با توجه به اهمیت این معدن، نسبت به اعطای امتیاز استخراج اقدام فرمایید. این شرکت آمادگی دارد تا کلیه هزینه‌های استخراج و بهره‌برداری را بر عهده بگیرد و همچنین ضوابط و مقررات تعیین شده را رعایت نماید.

خواهشمند است در صورت امکان، نسبت به تسهیل فرآیند اخذ امتیاز اقدام فرمایید.

با تشکر و احترام،
 مدیر عامل شرکت

۲۹ رجب ۱۳۴۰

خدمت ذی‌شرافت آقایان محترم نمایندگان مجلس مقدس شورای ملی شهیداله ارکانه معروض می‌دارد چون پیشنهاد هیئت محترم دولت طبع و در میان نمایندگان محترم تقسیم شده لازم می‌داند توضیحاتی محض تذکر عرض نماید در صفحه اول مرقوم می‌فرمایند به موجب ماده ۱۱ قرارداد اسناد و فرامین راجع به جزیره هرمز از درجه اعتبار ساقط است اولاً عرض می‌کنیم در ۱۲ ماده قرارداد کدام ماده آن اجراء شده که ماده ۱۱ مجری باشد. ثانیاً رجوع به صفحه ۵۶ جلد سیم بفرمایند می‌نویسد اسناد و فرامین راجع به خاک اکسید دو فر هرمز که در دست معین التجار است از درجه اعتبار ساقط است جزیره و سایر معادن با تصدیقات دولت [-] باید دانست که ما بقی فرامین و اسناد را چرا دولت محترم لازم اجراء ندانسته جهت گویا این بود که اسناد در دست یکنفر ایرانی بر خلاف سیاست خارجه بوده و اما به ماده دویم اشاره می‌فرمایند بابت مخارج استخراج و علاوه می‌فرمائید که گمرک استخراج بود و مخارج به حساب دولت منظور داشته گمرک دو سال اول متحمل مخارج استخراج بوده و در قراردادی که به تصویب مجلس داده‌اید نوشته شده رجوع فرمائید به صفحه ۹ جلد سیم ماده ۱۲ نرخ گمرک با معادل صدی ۱۵ که برای مخارج دولت معین کرده بنده از عهده برایم چنانچه علاوه باشد ربطی به بنده ندارد کلیتاً قریب صد هزار تن خاک گمرک استخراج کرده در صورتیکه به حساب استخراجی خود که ملاحظه می‌کنیم تقریباً دو هزار تن خاک استخراجی عمده را برده‌اند که در حساب نیاورده‌اند در صفحه دویم پیشنهاد دولت مذکور است بابت فقره سوم ادعای معین التجار دولت ۱۰۰۰ تن خاک باستریک داده است این خاک می‌باید توسط بنده داده می‌شد بعد از رفع نمودن دعاوی آن خبر می‌دادم و اینکه این وجه آن جور در حساب دولت منظور شده بر حسب رقع‌ایست که در وزارت فواید عامه در تاریخ غره جمادی الثانیه ۱۳۲۸ صفحه دویم جلد سوم نوشته و اطمینان داده‌اند که بر حسب تعهد کمپانی استریک هیچگونه ضرری متوجه شما و دولت نخواهد شد وجه بنده را که کمپانی التجار نگاهداشت به وزارت خارجه و وزارت فواید عامه تظلم کردم رجوع به صفحه ۱۱ الی ۱۵ جلد سیم بفرمائید که وزارت خارجه به لندن نموده و اتمام حجت و ضرب الاجل قرار داده‌اند که اگر استریک رفع دعاوی کمپانی التجار را نکند خاک به او تحویل داده نمی‌شود و مدت ضرب الاجل مقتضی شده و از طرف وزارت خارجه به وزارت مالیه نوشته قدغن کنید خاک حمل نکنید وزارت مالیه هم به اداره گمرک نوشته ولی گمرک اعتنا نکرده رجوع به صفحه ۱۱ بفرمائید چون اداره گمرک از دولت سوالی نکرد در صورتیکه گمرک به موجب قرارداد [-] دولت که به تصویب مجلس مقدس هم رسیده حق مداخله نداشته چون برخلاف قانون دخالت و بلکه وجهی را کمپانی التجار از بنده نگاشته به حساب دولت آوردم راجع به خسارت تأخیر ورود چهارات که بنده در حساب دولت آورده‌ام در آخر صفحه دویم پیشنهاد دولت مذکور است آن هم بواسطه دخالت‌های غیرقانونی گمرک بوده زیرا که اگر گمرک خودسرانه خاک به کمپانی استریک تحویل نمی‌داد بنده به موجب قنطرات خود استریک وجه تأخیر چهارات را از استریک نمی‌گرفتم و خام می‌دادم گمرک مانع از ایفای حق بنده بود و هر قدر هم دولت آورد منع از دخالت فرموده اعتنا نکردند در صفحه ۳ پیشنهاد می‌نویسد فقره پنجم دعاوی معین التجار راجع به

قیمت دعوات استخراجیه است که می گویند از طرف اداره گمرک ضبط شده است این اظهار بنده محض ادعا نیست به صفحه ۷۴ و ۷۵ جلد دوم رجوع بفرمائید در مراسله اداره گمرک به وزارت مالیه مورخه ۲۵ مه ۱۹۱۱ صریح می نویسد برای اینکه دولت از تعهد اینکه نسبت به کمپانی استریک نموده بود برآید غصب امکانه و اسباب مذکور لازم بود و تکرار می کند موقتاً غصب و ضبط شده است در صفحه ۷۶ جلد دوم می نویسد که من پیشنهاد می کنم که این ادوات را در پنج هزار تومان از معین التجار بخیرید ولی چون پنج هزار تومان به هیچ وجه مناسب با قیمت اسباب ادوات بنده نداشت قبول نکردم به صفحه ۷۳ رجوع بفرمائید که بنده در ده سال قبل چه نوشته ام و ایضاً براپورت خود گمرک توسط جناب اجل آقای مصدق السلطنه پیشنهاد شده در صفحه ۱۰۱ جلد سوم رومان هرمز می نویسد لوازم متفرقه داشته ام و در صفحه ۱۰۸ و ۱۰۹ می نویسد ۱۰ کرجی لازم است قیمت آنها پانزده هزار تومان است در صورتی که ۱۰ کرجی بنده را که بیست هزار تومان قیمت داشته ضبط کرده اید چه کردند حالیه کلیه ادوات را ۱۰۰۰ تومان قیمت کرده اند در صفحه ۴ پیشنهاد خود دولت می فرمائید در مقابل این دعاوی معین التجاری و دو هزار تومان و کسری بابت مالیات خود را مدیون می داند این عبارت اشتباه لفظی شده بنده بدهی مالیاتی ندارم این مبلغ بابت طلب بنده که باید دولت وجه نقد بدهد بابت مالیات محسوب داشته و مفاسد حساب سنواتی داده با معانی خزانه داری و امضای وزارت مالیه در اصل فرقی نمی کند ولی بنده جزو اشخاصی که بدهی مالیاتی دارند نمی خواهم محسوب شوم چون به حساب قران بوده در مقابل قیمت اسباب خود را که ضبط کرده اند منظور داشتم تصور می کنم که برای وکلاء تردیدی باقی ماند که به پنجه آهنین خارجه تولید این زحمات و خسارات برای بنده شده حال هم همان انگشت و نیرنگات با قیمت امید ندارم که موفق به احقاق حق خود بشوم ولی چون خارجه طرف است دست بر نمی دارم تا حقوق ملی این عمومی محفوظ گردد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی